

UCHWAŁA NR
RADY POWIATU CIESZYŃSKIEGO

z dnia 2021 r.

w sprawie ustanowienia dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

Na podstawie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 920) oraz art. 7a ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2020r., poz. 194).

Rada Powiatu Cieszyńskiego uchwala, co następuje:

§ 1. Ustanawia się doroczną nagrodę Powiatu Cieszyńskiego im. ks. Leopolda Jana Szersznika (zwaną dalej „nagrodą”) za osiągnięcia w kategoriach:

- 1) twórczości artystycznej,
- 2) upowszechniania kultury,
- 3) ochrony kultury.

§ 2. Nagroda może być przyznawana osobom fizycznym lub osobom prawnym i innym podmiotom na podstawie całokształtu i charakteru ich działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu w zakresie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.

§ 3. 1. Nagroda ma charakter finansowy, a jej wysokość ustalana jest przez Zarząd Powiatu Cieszyńskiego (zwanego dalej „Zarządem”).

2. W przypadku osób prawnych nagroda może mieć charakter pozafinansowy.

§ 4. 1. Nagrodę przyznaje Zarząd na podstawie propozycji Komisji, zwanej w dalszej części Kapitułą, powoływanej przez Zarząd na czas trwania kadencji organów powiatu, spośród osób posiadających istotną wiedzę i kompetencje w zakresie kultury (w tym szczególnie kultury Śląska Cieszyńskiego) oraz przedstawicieli organów Powiatu Cieszyńskiego.

2. Komisja wybiera spośród swoich członków Przewodniczącego Kapituły, który kieruje jej pracami.

3. Posiedzenie Kapituły uważa się za ważne, jeżeli uczestniczy w nim co najmniej 1/2 jej członków.

4. Stanowisko Kapituły podejmowane jest w głosowaniu jawnym, większością głosów obecnych na posiedzeniu. W razie równej ilości głosów, decyduje głos przewodniczącego.

§ 5. 1. Kapituła dokonuje oceny zgłoszonych kandydatur i proponuje laureatów nagród, kierując się kryteriami opisanymi w §2.

2. Brak decyzji Kapituły w danym roku budżetowym jest równoznaczny z nieprzyznaniem żadnej nagrody.

§ 6. 1. Kandydatury do nagrody mogą zgłaszać:

- 1) osoby prawne prowadzące działalność kulturalną lub artystyczną,
- 2) osoby prawne prowadzące działalność z zakresu edukacji kulturalnej lub artystycznej,
- 3) osoby prawne zrzeszające twórców i artystów,

4) gminy powiatu cieszyńskiego.

2. Kandydatury do nagrody, oprócz wymienionych w ust. 1 zgłaszać może:

- 1) Komisja merytoryczna ds. kultury Rady Powiatu Cieszyńskiego,
- 2) Naczelnik wydziału merytorycznego ds. kultury Starostwa Powiatowego w Cieszynie.

3. Zgłoszenie kandydatury do nagrody powinno zawierać:

- 1) Dane osobowe kandydata (kandydatów) lub nazwę podmiotu i jego adres,
- 2) Informacje dotyczące całokształtu dotychczasowej działalności lub informacje o osiągnięciach, za które nagroda ma być przyznana,
- 3) Uzasadnienie wniosku zawierające wskazanie lokalnego bądź ponadlokalnego charakteru działalności lub osiągnięć oraz ich znaczenie dla kultury.

§ 7. 1. Zgłoszeń kandydatur do nagrody można dokonywać w terminie do 15 kwietnia każdego roku w siedzibie Starostwa Powiatowego w Cieszynie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

2. Ta sama osoba lub ten sam podmiot może otrzymać nagrodę tylko jeden raz.

§ 8. Stanowisko Kapituły przedkładane jest Zarządowi, który decyzje o przyznaniu nagród podejmuje w formie uchwały.

§ 9. Wnioski złożone przed wejściem w życie niniejszej uchwały zachowują ważność i będą rozpatrywane w trybie i na warunkach określonych w niniejszej uchwale.

§ 10. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 7a ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 194 ze zm., dalej zwana ustawą) *minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, w drodze rozporządzenia, a organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, określą szczegółowe warunki i tryb przyznawania nagród, o których mowa w ust. 1 i 2, biorąc pod uwagę charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury*. Przywołany przepis dotyczy dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury (art. 7a ust 1). Natomiast ust. 2 regulacji wskazuje, że *nagrody mogą być przyznawane osobom fizycznym lub prawnym, a także innym podmiotom na podstawie oceny całokształtu działalności lub osiągnięć o istotnym znaczeniu*.

Rada Powiatu Cieszyńskiego dnia 28 stycznia 2008 r. podjęła uchwałę w sprawie ustanowienia i przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury. Z uwagi na zmiany przepisów prawnych Zarząd Powiatu Cieszyńskiego skierował pod obrady projekt uchwały w sprawie ustanowienia dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury uwzględniający zmiany przepisów prawnych oraz orzecznictwo sądowe i rozstrzygnięcia nadzorcze wojewodów. Liczne rozstrzygnięcia nadzorcze, wydane w stosunku do rad gminnych i powiatowych działających na terenie województwa śląskiego, jak i same przepisy i delegacja ustawowa, wymagają aby Rada Powiatu Cieszyńskiego podjęła niniejszą uchwałę w przedstawionym brzmieniu. Ponadto wobec wprowadzenia nowelizacji przepisu art. 7a ust 1-3 ustawy istnieje konieczność dostosowania uchwały obowiązującej w Powiecie Cieszyńskim, do aktualnych przepisów prawnych. Wobec rozbudowanej bazy rozstrzygnięć nadzorczych, orzecznictwa oraz stanowiska prezentowanego w literaturze przedmiotu, niniejsza uchwała reguluje wyłącznie warunki i tryb przyznawania nagród. Cytowane poniżej rozstrzygnięcia nadzorcze oraz orzecznictwo wyraźnie wskazują co może przedmiotem uchwały podjętej na podstawie art. 7a ustawy. Na tle przywołanego przepisu wydano rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody Śląskiego, których stanowisko było jednolite. W rozstrzygnięciu nr NPII.4131.1.826.2020 z dnia 30 września 2020 r. organ nadzoru wskazał, iż z przepisu art. 7a ust. 1 – 3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej *organ stanowiący jednostki*

samorządu terytorialnego jest upoważniony do określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania ww. nagród, biorąc pod uwagę wyłącznie charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej lub rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury. Z przedmiotowego przepisu ustawy nie można wywieść kompetencji dla organu stanowiącego do określania innych kryteriów dotyczących warunków przyznawania ww. nagród, np. wieku osób fizycznych, którym można przyznać nagrody. Za przekroczenie delegacji wynikającej z art.7a ust.2 i ust.3 ustawy należy również uznać określenie warunków (zasad) wręczenia przedmiotowych nagród. Organ nadzoru wyraźnie podkreślił, że uchwała wydana na podstawie przepisu art. 7a ustawy stanowi akt prawa miejscowego, a organ wykonujący kompetencję prawodawcy zawartą w upoważnieniu ustawowym, jest obowiązany działać ściśle w granicach tego upoważnienia. W państwie prawa organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Z konstytucyjnej zasady praworządności (art.7 Konstytucji RP) wynika, że zadania i kompetencje, sposób ich wykonania oraz więzi między podmiotami administracji publicznej są uregulowane prawnie. Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, realizując przysługujące mu kompetencje powinien ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie kompetencji lub jej niewypełnienie przez Radę przy podejmowaniu ww. uchwały powinno być traktowane jako istotne naruszenie prawa, skutkujące nieważnością uchwały odpowiednio: w zakresie, w którym przekroczone przyznane kompetencje albo w całości. Organ nadzorczy wyraźnie wskazał, iż w jego ocenie rada nie posiada upoważnienia do regulowania kwestii dotyczących wręczenia ww. nagród. Kompetencji do określenia miejsca i czasu wręczenia nagród nie można wywieść z przepisu art.7a ust.2 i ust.3 ustawy, który stanowi podstawę wyłącznie do określenia warunków i trybu ich przyznawania. Ponadto zauważono, że z ustawy nie sposób wywieść, iż wolą ustawodawcy jest upoważnienie organu stanowiącego gminy do określenia podmiotu zobowiązanego do obsługi związanej z przyznaniem nagrody oraz przygotowaniem uroczystości jej wręczenia.

Również Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 30 sierpnia 2018 r. w sprawie o sygn. akt IV SA/Gl 671/18 wyraził identyczne stanowisko, podkreślając, że wykroczenie poza zakres upoważnienia polegające na uregulowaniu również zasad wręczenia nagród - w sytuacji, gdy delegacja ustawowa daje podstawę jedynie do określenia szczegółowych warunków i trybu przyznawania nagród -

stanowi istotne naruszenie prawa. Zasady wręczania nagród nie mieszczą się w zakresie warunków i trybu przyznawania nagród; dotyczą już kolejnego etapu - wręczania nagród, po zakończeniu procesu ich przyznawania.

Natomiast w rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Śląskiego z dnia 13 kwietnia 2018 r. nr NPII.4131.1.158.2018 wskazano iż przepis art. 7a ust. 3 ustawy wskazuje, iż rada może określić szczegółowe warunki i tryb przyznawania przedmiotowych nagród. *Nie posiada natomiast kompetencji do określania wysokości nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury.* Takie stanowisko wynika z nowelizacji, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2012 r., która zmieniła brzmienie art. 7a ust. 3 ustawy. *Należy bowiem zwrócić uwagę, iż ustawodawca zarówno w stosunku do nagród, jak i stypendiów (art. 7b ustawy) wprowadził obowiązek określenia przez radę gminy warunków i trybu ich przyznawania. Natomiast obowiązek określenia wysokości został wprowadzony wyłącznie w stosunku do stypendiów.* W cytowanym rozstrzygnięciu nadzorczym zwrócono również uwagę, że z treści art. 7a ust. 3 ustawy nie wynika również upoważnienie dla rady gminy do zawarcia w regulaminie, stanowiącym załącznik do uchwały postanowienia wskazującego źródło pochodzenia środków finansowych przeznaczonych na nagrody.

Również sposób faktycznego wręczania nagród, zgodnie ze stanowiskiem zaprezentowanym w rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Śląskiego nr NPII.4131.1.55.2018 z dnia 6 lutego 2018 r., wyjęty został spod regulacji rady. *Wobec wyraźnej i konkretnej normy prawnej określonej art. 7a ust. 3 ustawy, upoważniającej do określenia w uchwale jedynie szczegółowych warunków i trybu przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, unormowania uchwały w przedmiocie zasad wręczania takich nagród wykraczają poza granice upoważnienia ustawowego.*

Podstawę prawną do ustanowienia i przyznawania dorocznych nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury stanowi cytowany art. 7a ust. 1 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej przyznania nagród. Natomiast organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego w drodze uchwały mogą określić wyłącznie warunki i tryb przyznawania tych nagród, mając na względzie charakter działalności osoby fizycznej lub prawnej czy

rangę osiągnięcia w zakresie twórczości artystycznej oraz upowszechniania lub ochrony kultury. Przywołane w uzasadnieniu rozstrzygnięcia bezsprzecznie wskazują, iż rada nie może w uchwale określić innych niż wskazanych w ustawie kryteriów warunkujących przyznawanie przedmiotowych nagród, takich jak chociażby wiek nagradzanego lub wysokość kwoty przyznawanych nagród. Poza jej kompetencją pozostaje również określenie miejsca, czasu czy nawet zasad wręczania nagród oraz wskazywanie podmiotu zobowiązanego do obsługi związanej z jej przyznaniem. Wszystkie te czynności są już kolejnym etapem, niemieszczącym się w zakresie przyznawania nagrody, do określenia których zostały upoważnione organy jednostek samorządu terytorialnego, w tym rada powiatu. Podejmowana uchwała musi zatem pozostawać w zgodności z udzielonymi organom jednostek samorządu terytorialnego wytycznymi, które zawarte zostały w upoważnieniu kompetencyjnym. Przekroczenie tych kompetencji lub ich niewypełnienie może narazić radę na istotne naruszenie prawa. Wobec czego niniejsza uchwała, zgodnie z udzielonymi w art. 7a ustawy wytycznymi, określa wyłącznie szczegółowe warunki i tryb przyznawania nagród za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony kultury, a nie zasady czy podmioty zobowiązane do ich wręczania albo wysokość przewidzianej nagrody.

Mając na uwadze powyższe konieczne stało się przygotowanie projektu uchwały spełniającej wskazane w art. 7a ust. 1 -3 ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej szczególne warunki i tryb przyznawania nagród.